

Stte en Gang hvis han betaler det tilbage, er han værdig til at komme i Betragtning efter dette Lovforslag. Nu siger man nok med Hensyn til den manglende Ret for de gamle, at det vil blive saa og saa godt, og man udmaler forskellige Billeder af, hvorledes de gamle ville saa det væsentligt bedre, end de have det. Det kan være, at ærede Medlemmer, som fremsætte dette, mene det meget godt, men jeg maa dertil sige, at det er jo ikke dem, men helt andre Folk, som skulle fortolke Loven og bringe dens Bestemmelser i Opfyldelse. Jeg har den Erfaring for Arbejdernes Vedkommende, at naar Arbejderne blot kunne saa, hvad de have Ret til ifølge Loven, maa de anse det for godt. Jeg kan nævne en hel Række Eksempler, hvor Loven giver Arbejderne Ret, men hvor de ikke saa denne Ret, fordi de ikke have Magt til at sætte deres Ret igennem ifølge Loven. Jeg tender derimod ingen Eksempler paa, at Arbejderne have faaet mere gennem Autoriteterne, end Loven hjemler. Jeg har set Eksempler paa, at ubemidlede maaste kunne saa til Nød, hvad Loven foreskriver, men at de saa ud over det, tror jeg ikke, man i Birkeligheden kan paavise ret mange Eksempler paa. Hvad er det saa for Rettigheder, som her omtales, hvad staar der i Loven, hvilket Tilfagn gives der paa Papiret om, hvilke Rettigheder man har? Jeg skal sammenligne enkelte Paragraffer med de tilsvarende Paragraffer i Fattigloven. Pligten til at yde de gamle den Understøttelse, her er Tale om, bestemmes i § 1 og skal efter denne Paragraf ydes til „den, som efter at have fyldt sit 60de Aar, bliver ude af Stand til at forstaae sig selv eller dem, overfor hvem der paahviler ham fuld Forsørgelsespligt, det fornødne til Underhold eller til Kur og Pleje i Sygdomstilfælde“. Efter Fattiglovens § 1 paahviler Pligten Samfundet, Kommunerne, altsaa de samme Autoriteter som i Alderdomsforsørgelsesloven, som her omhandles. Overfor dem er Forpligtelsen formuleret paa følgende Maade: „Det offentlige er forpligtet til at komme enhver til Hjælp, for saa vidt og saa længe han ikke er i Stand til at forstaae sig og sine det nødvendige til Livets Ophold eller til Kur og Pleje i Sygdomstilfælde“. Jeg kan ikke se nogen som helst Forskel paa disse Bestemmelser, men jeg synes, det er ganske det selv samme i den ene Paragraf som i den anden. Jeg vil dertil endvidere anføre Lovforslaets § 5, der omhandler hvor meget der skal ydes, og der bestemmes derom: „Understøttelsen bør udgøre, hvad der til enhver Tid behøves til den understøttedes og Families nødvendige Underhold

eller til Kur og Pleje i Sygdomstilfælde“. Hvor meget der skal ydes til de fattige i Almindelighed efter Fattigloven omhandles i dennes § 29. Det er de samme Autoriteter, nemlig Kommunerne, der skulle yde det, og med Hensyn til, hvor meget det skal være, staar der, at der skal ydes saa meget, „at de træængende ikke savne det nødvendige til Livets Ophold eller tilbørlig Kur og Pleje i Sygdomstilfælde“ — ganske de samme Ord, ganske den samme Bestemmelse — saa jeg ser ikke, hvor Ketten er for de fattige eller gamle; der er ikke noget som helst ud over det, som det almindelige Fattigvæsen giver. Lovens Bogstav siger: Fattighjælp og Alderdomsunderstøttelse er økonomisk set ganske det selvsamme; der er ikke Spor af Forskel. Saa siger man nok: Der er den væsentlige Forskel, at disse Folk, som komme ind under Alderdomsforsørgelsen, have Valgret; det have de andre ikke. Jeg sætter overordentlig Pris paa, at Fattighjælp under visse Forhold ikke skal berøve Modtageren hans borgerlige og politiske Rettigheder, men jeg maa dertil føje, at saa skulde der ogsaa ydes Garanti for, at vedkommende kan udøve sine borgerlige Rettigheder uden at være økonomisk afhængig af andre; men naar det er en Stønsag hos Kommunalbestyrelsen, naar det er, hvad jeg maa kalde det for, en Maadesag — og jeg kan ikke opdage, at der er den mindste Ret — naar det er en Maadesag, om han overhovedet skal have Hjælp, og hvor meget han skal have, og paa hvilken Maade han skal have denne Hjælp, saa ser jeg ikke rettere, end at den Mand, som man giver Valgret, bliver i den Grad økonomisk afhængig af andre, at jeg ikke veed, om han kan komme til at udøve sin Valgret som fri Borger i Samfundet. Han er faktisk ikke fri, og økonomisk Frihed er et nødvendigt Grundlag for at kunne være politisk fri. Naar en Mand i den Grad er økonomisk afhængig, kan han ikke betragtes som fri, selv om der staar paa Papiret, at han har Valgret, thi naar han er saa økonomisk afhængig, er Friheden for ham saa godt som forsvunden. — Det ærede 2det Medlem for Lite Kredts (Th. Nielsen) omtalte de Virkninger, som denne Lov vilde saa med Hensyn til Socialdemokratiets Udvikling. Jeg skal ikke komme ind paa de mange Paastande, som det ærede Medlem fremsatte mod Socialdemokratiet, men kun betegne dem som Paastande, for hvilke der ikke her er ført og aldrig er ført noget Bevis, og for hvilke der ikke kan føres noget Bevis. Hvor fristende det end kunde være for mig at imødegaa ogsaa det ærede Medlem paa dette Omraade, skal jeg dog af